

"...

## **II- İTİRAZIN GEREKÇESİ**

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"Uzmar Uzmanlar Denizcilik Ticaret Sanayi Limited Şirketi vekili Av. Ahmet Çalık tarafından Maliye Bakanlığı'na karşı açılan davada; kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri vermekte olan kamu ve özel kurum ve kuruluşların elde ettikleri hasılatтан pay alınmasına ilişkin Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 23.3.2001 tarih ve 05092 sayılı, 82 sıra no'lu Genelgesi'nin iptali ve öncelikle de yürütülmesinin durdurulması istenilmektedir.

30 Aralık 2000 tarih ve 24273 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4611 sayılı 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun "kira ve idare gelirleri" başlıklı 65. maddesinin (b) fıkrasında; "Kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri vermekte olan kamu ve özel kurum ve kuruluşların bu hizmetlerinden elde ettikleri aylık gayrisafi hasılatтан yüzde altı buçuk (% 6.5) oranında pay alınır. Bu pay, en geç tahsil edildiği ayı takip eden ay sonuna kadar ilgili saymanlığa yatırılır. Yatırılan miktarın yarısı bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Diğer yarısı Denizcilik Müsteşarlığı'nın merkez ve taşra birimlerinin faaliyetlerinin gerektirdiği personel hariç her türlü harcamalarında kullanılmak üzere, bu müsteşarlık bünyesindeki döner sermaye bütçesi hesabına aktarılır." hükmüne yer verilmiştir.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün dava konusu 23.3.2001 tarih ve 05092 sayılı, 82 sıra no'lu Genelgesi'nde ise, yukarıda yer verilen 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 65. maddesinin (b) fıkrası hükmüne göre kılavuzluk ve römorkaj hizmet gelirlerinin Mal sandıklarına bildirilmesi, Devlet hesaplarına kaydedilmesi, Denizcilik Müsteşarlığı Döner Sermaye İşletmesine aktarılması ve yersiz veya fazla tahsilatın ilgililerine red ve iadesi esasları düzenlenmiştir.

Kurulumuzca, dava konusu Genelge'nin dayanağı 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 65. maddesinin (b) fıkrasının, davacının iddiaları da dikkate alınarak Anayasa'ya uygunluğunun incelenmesi gerekli görülmüştür.

Anayasa'nın 73. maddesinde, vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerin kanunla konulacağı, değiştirileceği veya kaldırılacağı hükme bağlanmıştır.

Buna karşın Anayasa'nın 87. maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve yetkileri belirtilirken bütçe yasa tasarısını görüşmek ve kabul etmek dışında diğer yasaları koymak, değiştirmek ve kaldırmak biçiminde bir ayırım yapılmıştır. Bütçe yasalarını öteki yasalardan ayrı tutan bu Anayasa ilkesi karşısında, herhangi bir yasa ile düzenlenmesi gereken bir kanunun bütçe yasası ile düzenlenmesine veya herhangi bir yasada yer alan hükmün bütçe yasaları ile değiştirilmesine ve kaldırılmasına olanak yoktur.

Açıklanan nedenlerle, 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 65. maddesinin (b) fıkrasının Anayasa'nın 87., 88., 161. ve 162. maddelerine aykırı olduğu kanısına varıldığından, anılan hükmün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına, esas hakkında kararın Anayasa Mahkemesi'nin bu konuda vereceği karardan sonra verilmesine 24.9.2001 tarihinde oybirliğiyle karar verildi."